

Psychosémantické metody

Psychosémantika – filosofické pozadí

- Význam skrytý za slovy
- Filosofické zakotvení – Ludwig Wittgenstein
  - „Význam nějakého slova je způsob jeho užití v řeči.“ (Filosofická zkoumání)
  - „Hranice mého jazyka znamenají hranice mého světa.“ (Traktát logicko filosofický)

Konotativní význam

- Denotativní význam – „objektivní“ označení slova, definiční rámec
- Konotativní význam – vše, co je možné se slovem asociovat (v dané společnosti, konkrétní individuum)
- Pedagogický výzkum, psychologický výzkum – prolínání denotativní a konotativní roviny. Problém dotazníků obecně, částečně i rozhovorů. Např. „Moje paní učitelka je hodná.“, „venku je škaredě.“
- Jaké jsou možnosti odhalení konotativního významu?

Příklady: Sémantický diferenciál

- Charles E. Osgood
- Cíl – zachycení rozdílů mezi individui v chápání konotativních významů, zmapování sémantické struktury, detekce blízkosti či vzdálenosti jednotlivých pojmů, vztahy mezi pojmy
- Zkoumaný pojem, množství přídavných jmen uspořádaných do protikladných dvojic
- Hodnocení na Likertově škále, obvykle 5 nebo 7 bodové

Další příklady: „projektivní“ metody

- Projektivní metody: metody, které podněcují projekci – původně v užším smyslu proces, který vede k „promítání“ vlastních neuvědomovaných - potlačených obsahů, nežádoucích vlastností atd. na druhé (případně na testový materiál)
  - Širší pojetí: to, co „promítáme“ či „projevujeme“ jsou naše struktury významu – to, s jakými představami, schémata, významy něžně pracujeme (opět není nutné, aby byly současně reflektované)
- ROR
  - TAT
  - Rosenzweigův test
  - Kresebné projektivní techniky (začarovaná rodina, strom, snový strom...)
  - Performační techniky: Sandspiel, scénotest
  - Slovníkové testy (Kreitlerovi)
  - Spontánní produkty: text, hra...